

Sagt och Gjort nr. 1 april 2024

Våren är här eller den försöker i vilket fall etablera sig. Men som med mycket annat går det lite fram och tillbaka, hoppas den snart bestämmer sig för att stanna. Nytt år och nya utmaningar. 2024 inleddes dock inte på bästa sätt eftersom Region Stockholm sänkte vårt intressepolitiska bidrag ganska rejält. Vi har lite svårt att förstå bevekelsegrunden och vi har ställt en antal frågor och skickat en skrivelse till regionstyrelsen. Nu måste vi laga efter läge under 2024. TRIST! Detta kommer dock inte att stoppa oss från att göra bra och viktiga insatser för alla som lever med diabetes.

DEBATT OM ÄLDRE OCH TYP 1-DIABETES

Under flera år har vi från Diabetes Stockholm sida lyft frågan om äldre med typ 1 diabetes. Samtidigt som det är helt fantastiskt att fler och fler lever allt längre trots en allvarlig sjukdom som typ 1 diabetes är, medför dock detta även problem. I och med att vi blir äldre och äldre ökar andelen som drabbas av åldersrelaterade sjukdomar som demens. Vi blir beroende av att andra hjälper oss i vardagen och ibland behöver vi också hemsjukvård. Här har vi sett att det uppstår problem. Från att kunna sköta sin diabetessjukdom helt själv till att vara beroende av hemtjänst/hemsjukvård innebär en stor utmaning både för individen och kommunerna/regionen. Tillsammans med läkarna på Centrum för diabetes uppmärksammade vi detta i en debattartikel. Se länken nedan.

<https://www.altinget.se/artikel/aldre-med-diabetes-typ-1-oroar-sig-for-att-hamna-paa-aldreboende>

PATIENTFÖRETRÄDARUTBILDNING

Efter fem träffar har vi nu genomfört vår studiecirkel om att vara en patientföreträdare. Utifrån Funktionsrätt Sveriges utbildningsmaterial har deltagarna tillsammans diskuterat de olika avsnitten och utbytt erfarenheter och tipsat varandra. Till den fjärde träffen medverkade en politiker med erfarenhet från

Region Stockholm och från riksdagsarbete som gav sina perspektiv på politikerrollen och betydelsen av att möta patientföreträdare. Är du nyfiken på utbildningen finns den att göra digitalt via Funktionsrätts utbildningsportal. <https://funktionsratt.se/utbildning/>

PRESENTATION VID CAPIOS LEDARSKAPSDAGAR

Det är alltid roligt att bli efterfrågade och medverka i olika sammanhang. Tidigare verksamhetschefen på Akademiskt specialistcentrum, Sofia Ernestam, som föreningen har samarbetat med under flera år, finns numera på Capio som chefsläkare. Vid Capios ledarskapsdagar frågade hon oss om vi hade möjlighet att medverka och ge patientföreningens perspektiv på nedanstående trender som påverkar sjukvården. Självklart ville vi det.

Sex trender som påverkar sjukvården:

1. Åldrande befolkning, allt fler kroniska sjukdomar och färre ska försörja fler.
2. Ökade förväntningar på hälsa och service ställer nya krav på vården.
3. Data och innovation förändrar hur vi ger vård.
4. Nya konkurrenter och strukturella förändringar inom hälso- och sjukvårdssystemet
5. Utmaningar att attrahera och behålla personal
6. Skifte från slutenvård till öppenvård och vård i hemmet

Kort om perspektiven som jag tog upp:

- Se patienten som ett subjekt
- Ta vara på våra förmågor och erfarenheter
- Utgå från vår livssituation
- Gör oss delaktiga
- Ge oss verktyg för att få ett bra liv trots sjukdom
- Hjälp oss att "stå på egna ben"

Foto: Capio

DEN 18 MARS TRÄFFADE VI REIGONRÅDET KARIN FÄLLDIN (C)

Det är viktigt att vi som förening träffar de ansvariga i regionen för sjukvården. Under 2023 var det svårt att få till något längre möte mycket beroende på att det var en ny ledning. Karin Fälldin har ansvar för framför allt primärvården. Vi hade bra och givande diskussioner om vad vi har på gång när det gäller vårt förbättringsprojekt i primärvården, hur vi ser vår roll och att vi gärna bidrar med vår kunskap i ett konstruktivt samarbete.

TRÄFF MED CENTRUM FÖR DIABETES

En gång varje termin träffar vi ledningen för enheten Centrum för Diabetes. Det är för att utbyta erfarenheter och hitta områden där vi kan samverka. Sedan vi träffades senast har det varit ett högt tryck på verksamheten och ett stort remissinflöde. Inför 2025 får de ett utökat uppdrag med 500 vårdtillfällen. Även om enheten ligger i Solna tar de emot patienter från hela Stockholm. Vi tog upp dagvårdsutbildningen som vi medverkar på och frågade lite kring deras planer runt den. De berättade om sin satsning på hjärta och njurar

kopplat till diabetes samt deras projekt med digitala ronder och hjärtsvikt tillsammans med kardiologerna. De kommer även att erbjuda en hjärtskola. Från Diabetes Stockholm sida tog vi upp vårt projekt kopplat till primärvården, tankar på en anhörigutbildning, regionala programrådet och hur vi kan finnas med där. Vi pratade också om äldre med typ 1-diabetes, vilket ledde till debattartikeln som finns med i detta nyhetsbrev.

APOTEKSSEMINARIUM I RIKSDAGEN *Framtidens apotek*

Den 15 februari bjöds vi in till ett spännande seminarium om apotekens roll nu och i framtiden. Hur vill vi använda den kompetens som finns på apoteken och hur kan de bli en del av vårdkedjan?

Seminarier bjöd på ett antal spännande presentationer både om hur det ser ut i Sverige och internationella utblickar. Avslutningsvis fick företrädare för alla partier i riksdagen delta i en panel och reflektera och ge sin bild av apotekens roll som en del av vården. Vilka apotek de vill ha i framtiden för att möta behoven med alltmer avancerade behandlingar, sårbara leveranskedjor av läkemedel, en åldrande befolkning och en högt belastad primärvård.

Hur kan vi använda apotekens tillgänglighet och farmaceuternas kompetens optimalt, frågade apoteksföreningens vd Johan Waller. Kan och borde apoteken bli en mer integrerad del av primärvården? Här ser föreningen en stor potential och politikerpanelen var också positiva, i lite varierande grad, men alla såg att apotekens roll och uppdrag kan utvecklas.

ALLTID ÖPPET WORKSHOP OCH UTSTÄLLNING

Alltid öppet är Region Stockholms applikation för kommunikation mellan patienter/invånare och vården. Första bekantskap med denna app fick många av oss i samband med vaccination mot Covid 19. I januari 2020 var det 40 000 personer som hade laddat ner appen Alltid öppet, motsvarande siffra efter ett år var 2,2 miljoner. Vilken utveckling.

Idag används appen flitigt av vården inom region Stockholm. Många inom vården och i samhället vet att appen finns, men kanske inte alltid vilka tjänster eller funktioner som finns i den. Därför genomfördes en workshop och ett event kring, Alltid öppet, den 15 februari. Syftet med eventet var att lära ut mer om appens funktioner, lyssna till hur vårdgivare använder den, mingla och få tips.

Ett annat viktigt syfte med dagen var också att deltagarna kunde ta med sig en idé och få hjälp på plats. Diabetes Stockholm medverkade som patientorganisation på eventet och berättade om våra erfarenheter och vilka möjligheter vi ser framöver för Alltid öppet.

DENT2 HEALTH MÖTE MED MEDEON OCH DIABETES SVERIGE/STOCKHOLM

Målsättningen med mötet var att utbyta tankar utifrån Medeons arbete i Malmö med Dent2Health samt Cities changing Diabetes och framför allt beskriva projektet DentDi som genomförs i region Stockholm. De som medverkade på mötet var vi från Diabetes Stockholm och Diabetes Sverige, representanter från Medeon och projektledningen från DentDi.

Projektet DentDi bygger på samverkan mellan folktandvården och primärvården för att hitta

personer som riskerar eller har typ 2 diabetes. Här finns mer information i länken.

<https://www.akademisktprimarvardscentrum.se/om-oss/projektkatalog/dentdi---tidig-upptackt-av-diabetes-genom-samverkan-mefolktandvarden/>

MÖTE MED REGIONALA PROGRAMRÅDET FÖR ENDOKRINA SJUKDOMAR (RPO)

Sveriges regioner har skapat ett gemensamt system för kunskapsstyrning. Syftet är att få en mer kunskapsbaserad, jämlik och resurseffektiv vård av hög kvalitet.

Kunskapsstyrningssystemet handlar om att utveckla, sprida och använda bästa möjliga kunskap inom hälso- och sjukvården. Målet är att bästa kunskap ska finnas tillgänglig och användas i varje patientmöte. Både på nationell nivå och regional nivå finns det

diagnosgrupper som träffas regelbundet för att uppnå målet om en jämlik och effektiv vård.

Den regionala organisationen i Stockholm för området diabetes leds av Martin Larsson som är endokrinolog på Karolinska Solna. Diabetes Stockholm har regelbundna träffar med Martin Larsson och processledaren i rådet Karin Nilsson. Det brukar vara 2 ggr/år och då berättar vi vad som är på gång hos oss och vad de har fokus på just nu. Väckande och bra möten. Ofta hittar vi olika samarbeten och gemensamma aktiviteter av olika slag. Vid detta tillfälle berättade vi om våra planer med ett primärvårdsprojekt och de tog upp rådets prioriteringar just nu med att minska kardiovaskulär risk hos patienter med diabetes typ 1 och typ 2.

Axplock:

23 januari: möte med praktikertjänst

24 januari: träff med företrädare för Abbott

25 januari: besök på hälso-mässan i Kista

7 februari: dagvårdsutbildning på SÖS

9 februari: dialogmöte med läkemedelsverket om utbytbarhet av biosimilarer på apotek,

23 februari: möte med Carl-Johan Schiller regionledamot från (kd)

12 mars: partnernöte med Leading health care

14 mars: träff med Medtronic

22 mars: Möte med samverkan patientnämnden

10 april: vårdval vårdcentral

12 april: brukarrådet läkemedelskommittén

20 april: Diabetesforskning för alla. Konferensarrangörer var SRP Diabetes (diabetesforskning vid Karolinska Institutet och Umeå Universitet) Diabetes Sverige, Diabetes Stockholm, Barndiabetesfonen samt Diabetesförbundet.

Nästa Sagt och Gjort kommer i juni 2024. Besök gärna vår hemsida www.diabetesstockholm.se och följ oss på sociala medier där du hittar uppdaterad information om vårt arbete. Anmäl dig gärna till någon av våra kurser.

Kristina Söderlund, intressepolitisk chef.